

Skydda dig själv

Lantbruksföretagaryrket innehåller många farliga arbetsmoment. Utöver olycksrisken utsätts man upprepade gånger för bland annat buller, damm och skadliga gaser. Hälsoriskerna minskar med hjälp av rätt arbetsmetoder och tekniska lösningar. Genom att agera på rätt sätt kan man reducera de flesta risker eller eliminera dem helt.

De lantbruksföretagare som också är arbetsgivare ska göra upp ett verksamhetsprogram för arbetarskyddet i syfte att undanröja risker. Arbetstagarna ska informeras om riskerna i arbetet, erbjudas lämplig skyddsutrustning och få handledning i hur skydden används.

Minimera riskerna och expositionstiden, skydda dig rätt.

RISKBEDÖMNING ÄR GRUNDEN FÖR ATT SKYDDA SIG

Man kan förbättra säkerheten i arbetet genom att fästa uppmärksamhet vid de dagligen återkommande arbetsrutinerna, se till att maskinerna har fungerande skyddsanordningar och att arbetsutrymmena och gårdsplanen hålls snygga och har bra belysning samt genom att använda lämpliga arbetskläder och rätt skyddsutrustning. Det kan vara värt att anlita utomstående fackmän för farliga arbeten som utförs sällan.

Personlig skyddsutrustning skyddar mot olycksfall och sjukdomar

Personlig skyddsutrustning är andnings-, hörsel-, huvud-, ögon-, hand- och fotskydd samt fallskydd. Skyddskläder är också personlig skyddsutrustning när de skyddar mot mekaniska eller kemiska riskfaktorer, kyla, värme, fukt eller strålning.

Personlig skyddsutrustning ska vara **CE-märkt**. De produkter som skyddar mot livsfara och allvarliga risker (till exempel andningsskydd och fallskydd) ska ha ett identifikationsnummer som anger det kontrollorgan som övervakar en jämn kvalitet. Tillverkaren ansvarar för att skyddets konstruktion uppfyller skyddskraven. EN-standarderna fungerar som hjälp när de krav som skydden ska uppfylla formuleras, skydden testas och deras skyddseffekt uttrycks.

Ett lämpligt skydd är bekvämt att använda

Bara bekväma skydd som sitter bra används i praktiken. Prova olika tillverkares alternativ innan du fattar köpbeslutet.

Tänk också på att användningen av skyddsut-

rustning kan medföra fara. Ett skydd som är av fel storlek, skor som har hal sula eller ögonskydd som begränsar synfältet är en olycksrisk. Naturgummi och krom i läderhandskar kan orsaka allergiska symtom. Det gäller att tänka på säkerheten även då skyddsutrustning används, till exempel kan det hända att man inte hör varningsljud på grund av hörselskydd. Det är ansträngande att använda skyddsutrustning. Välj ett lämpligt skydd som sitter bra och läs bruksanvisningen noga.

Sköt om skydden, förvara och använd dem rätt

Reservera ett eget skåp eller fack med lämplig förvaringstemperatur för skyddsutrustning, arbets- och skyddskläder så hittar du dem snabbt och lätt när de behövs. Det lönar sig att ha flera hörselskydd eftersom de används på olika ställen (traktorer, verkstad, ladugård). Om man blir tvungen att leta efter skyddsutrustning eller skyddskläder låter man lätt bli att använda dem. Beakta också att kläder och handskar behöver få torka och tvättas. I samband med tvätten kan man kontrollera att kläderna är i skick.

Förvara bruksanvisningarna nära skyddens förvaringsplats. Rengör och sköt om skydden enligt tillverkarens anvisningar så ökar deras livslängd och de är behagligare att använda. Användningstiden för filtren i andningsskydd och för hjälmar och vissa kemikalskyddshandskar framgår av bruksanvisningen. Beakta den sista förbrukningsdagen – föråldrade produkter skyddar inte mot hälsorisker.

Användning av personlig skyddsutrustning	Husdjurs-skötsel	Odling och skördehantering	Växtskyddsarbete och kemikalier	Underhålls- och reparationsarbete	Skogsarbete	Byggnadsarbete
Skyddshjälmar					•	•
Ögon- och ansiktsskydd			•	•	•	•
Andningsskydd	•	•	•	•	•	•
Hörselskydd	•	•		•	•	•
Skyddshandskar	•	•	•	•	•	
Skyddsskodon	•			•	•	•
Skyddskläder	•	•	•	•	•	•

Att välja skydd

Kartlägg riskerna

Fastställ vilka skyddsegenskaper
som behövs

Bedöm användarens hälsotillstånd
för att välja lämpligt skydd

**Skydda rätt, utnyttja expertisen
hos företagshälsovården**

Det kan vara svårt att själv bli medveten om riskerna i den dagliga arbetsmiljön. Sakkunniga från företagshälsovården eller andra fackmän som besöker gården kan hjälpa jordbrukaren att se arbetsmiljön och arbetsmomenten med nya ögon. De sakkunniga hjälper dig också att göra upp en riskhanteringsplan.

3

Skyddsutrustning delas in i tre kategorier efter skyddseffekt:

Kategori 1

Skyddar mot låga risker:

trädgårdshandskar, diskhandskar, regnkläder och solglasögon

Kategori 2

Skyddar mot andra än låga eller allvarliga risker:

de flesta skydd som används i arbetet, såsom hjälmar, hörsel- och ögonskydd samt skyddsskodon. Även skyddskläder för svetsare och skogsarbetare samt flytvästar.

Kategori 3

Skyddar mot allvarliga risker eller livsfara:

andningsskydd, fallskydd, kemikalieskyddsdräkter och handskar, utrustning som skyddar mot extrem hetta eller kyla eller mot fara orsakad av elektricitet samt utrustningar som används inom räddningsväsendet.

RENARE ANDNINGSLUFT MED SKYDD

Orenheter i luften och syrebrist är hälsorisker. Andningsskydd väljs enligt vem som ska använda det och arbetsuppgifterna. Orenheter kan också påverka ögonen och vid höga halter absorberas via huden. Beroende på situationen måste man alltså skydda också ögonen och huden.

Andningsskydden delas in i andningsskydd som filtrerar luften och andningsanordningar som används för att leda ren luft till användaren.

För att välja andningsskydd måste man veta vad det ska skydda mot

I lantbruket behövs i allmänhet filtrerande andningsskydd. Undantag är arbete i en flytgödselbehållare, en sluten fodersilo eller ett flisförråd där syreunderskott uppstår och man utsätts för farliga gaser. Det är då nödvändigt att använda isolerande andningsskydd, såsom frisklufts- eller tryckluftsapparater.

De filtrerande andningsskydden delas in i partikelfiltrerande och gasfiltrerande skydd.

Partikelfilter mot damm, rök och ämnen i pulverform

Damm kan vara nästan vilket organiskt eller oorganiskt ämne som helst. Det farligaste dammet är organiskt damm, såsom mjöl, djurepitel och levan-

de organismer, till exempel mögelsporer. Särskilt dammande arbeten i lantbruket är exempelvis malning, städning av förråd och djurutfodring. Ju mindre dammpartiklarna är, desto lättare tränger de ner i lungblåsorna och desto effektivare måste filtret vara.

Partikelfilter efter filtreringseffekt

Partikelfiltren delas in i tre klasser: P1 mot grovt damm, P2 mot hälsofarliga partiklar och P3 mot giftiga partiklar och virus.

Välj rätt filtertyp till gasfiltrerande skydd

Skadliga gaser förekommer i lantbruksarbetet till exempel vid spridning av bekämpningsmedel, foderkonservering och verkstadsarbete. Eftersom filtertypen väljs efter gas måste man veta vilken gas man ska skydda sig mot. Om gashalten i andningsluften är hög måste man använda isolerande andningsskydd.

I lantbruket behövs oftast ett aktivkolfilter av klass A

Om man inte vet vilken gas man ska skydda sig mot, bör man välja ett ABEK-filter som skyddar mot de flesta gaser. Uppgifterna om filtrets användningsområde anges med en kod. Till exem-

Kontrollera före användningen

- Skyddet lämpar sig för ändamålet.
- Den sista förbrukningsdagen för gasfiltret har inte överskridits.
- Skyddet är helt och snyggt och det sluter tätt mot ansiktet.
- Skyddet har rengjorts och desinficerats innan någon annan använder det.

Förvara andningsskyddet på ett ställe som är torrt och skyddat mot orenheter, gärna i en sluten plastpåse.

Om det känns tungt eller obehagligt att andas när skyddet används ska du byta ut det.

Partikelfilter delas in i klasserna P1, P2 och P3 efter filtrerings-effekt. De är märkta med vit färgkod.

När man sprider strö i ladugården rör det lätt upp damm i luften. Använd därför andningsskydd.

Om engångsskyddet har en formbar näsklämma sluter det tätare mot ansiktet. Utandningsventilen gör det lättare att andas.

Ett engångsskydd skyddar lika bra som en halvmask om det har valts enligt expositionsrisken och sluter tätt mot ansiktet. Kontrollera alltid märkningen på skyddet. Ett engångsskydd får användas bara en gång. Skyddsfaktor = 10.

pel i koden A2 betyder A att filtret lämpar sig för organiska gaser. Nummer 2 anger att det är ett normalt filter som kan användas om gashalten i andningsluften är mindre än 0,5 volymprocent.

Partikelfiltren skyddar bara mot partiklar och gasfiltren bara mot gaser. I flera arbeten förekommer det både partiklar och gaser så att man behöver ett kombinationsfilter, som finns att få för vissa andningsskydd. Förpackningen på kombinationsfilter har två koder, till exempel A2/P2.

Bekanta dig noga med egenskaperna innan du använder ett filter.

Mot mögeldamm behövs ett skydd av klass P3. Som universalskydd i lantbruket räcker annars ett skydd av klass P2.

Före användningen ska du alltid försäkra dig om att andningsskyddet lämpar sig för ändamålet och att sista förbrukningsdagen inte har överskridits. Bara ett rent och helt andningsskydd som sluter tätt mot ansiktet skyddar mot hälsorisker.

Andningsskydd

Filtrerande halvmask enligt standard EN 149 (lättskydd, engångsskydd)

- Täcker näsa och mun
- Inandningsluften passerar ett filtrerande material
- Kan ha en utandningsventil
- I allmänhet för engångsbruk
- FFPI, FFP2S, FFP2SL
- S = skyddar mot fasta partiklar,
SL = skyddar mot fasta partiklar och droppar i flytande form
- Sluter tätare mot ansiktet om det har en formbar näsklämma

Halvmask

- Universalskyddet i lantbruket
- Täcker näsa, mun och haka
- Inandningsluften passerar ett filter
- Utandningsluften leds via filtret eller en utandningsventil
- Utbytbara partikel-, gas- eller kombinationsfilter

Helmask

- Används för att skydda också ögon och hud
- Särskilt inomhus (till exempel i växthus)
- Även utomhus då man hanterar giftiga ämnen som irriterar ögon och hud

Hur en halv- eller helmask används

- Lägg masken tätt mot ansiktet
- Prova att den sluter tätt genom att hålla för öppningarna – inget läckage om masken sluter tätt
- Används med dammfilter P1, P2 eller P3 eller gasfilter av klass A, B, E eller K

Skyddsfaktor = halten utanför andningsskyddet / halten inuti andningsskyddet

Ett motordrivet andningsskydd passar för tunga arbeten som tar lång tid

- För personer som upplever det tungt att använda andra andningsskydd
- En fläkt blåser in luft till ansiktsdelen
- Drivs i allmänhet med batteri och kan fästas till exempel vid bältet
- Utandningsluften leds ut via en ventil nedtill på huvan eller hjälmen.
- Även modeller som har både gas- och partikelfilter.
- Skyddsfaktor = 50

SKYDDA HÖRSELN – BULLER KAN ORSAKA BESTÅENDE SKADOR

Hörselskydd skyddar mot skadligt buller och hindrar uppkomsten av hörselskador. Gränsvärdet för buller är 85 dB(A). Om värdet överskrids ska hörselskydd användas. Om det finns utomstående arbetskraft på gården ska arbetsgivaren göra upp ett bullerbekämpningsprogram. Arbetstagarna ska ha tillgång till hörselskydd.

Använd hörselskydd

Hörselskydd ska alltid användas när man utsätts för buller och det måste dämpa bullret tillräckligt. Ett bra hörselskydd isolerar inte helt från omgivningen utan dämpar kraftigt buller och släpper igenom önskvärt ljud. Använd hörselskydd under hela arbetsmomentet. Om du tar av dig skyddet en kort stund minskar skyddseffekten drastiskt.

Välj rätt

När du väljer hörselskydd bör du räkna ut eller uppskatta bullernivån innanför hörselskyddet. Använd hörselskydd om du är tvungen att skrika i en normal samtalssituation. Det är bra att i samband med företagshälsovårdens gårdsbesök mäta

bullernivån i arbetsutrymmena och olika maskiner. Utnyttja sedan mätresultaten och hörselskyddens dämpningsvärden. Skyddet får inte hindra att du hör viktiga ljud och varnande ljudsignaler i arbetet.

Hörselproppar

- Placeras i hörselgångens mynning
- Fast form, formbara eller med flänsar
- Kan vara förenade med snöre eller bygel

Hörselkåpor

- Täcker hela yttre örat
- Fästa på en industrihjälm eller förenade med bygel
- Även kåpor med radio, MP3-anslutning, Bluetooth och inbyggd radiotelefon

Proppar eller kåpor

Både proppar och kåpor skyddar bra. Välj ett hörselskydd som sitter bra och känns behagligt så att du använder det hela den tid du är utsatt för buller.

Tabellen visar säkerhetsgränser för bullerexponering. Tiden anger hur länge man tryggt kan vistas i buller.		Ge akt på bullernivån i din omgivning! I tabellen finns olika exempel på ljudstyrka.	
BULLERNIVÅ	TID	BULLERNIVÅ dB	
under 85 dB	8 h	0..... en ung persons hörtröskel	
88 dB	4 h	1–30..... prassel av löv	
91 dB	2 h	30–50..... dator	
94 dB	1 h	50–70..... samtal, ventilation	
97 dB	30 min	70–85..... traktorbuller	
100 dB	15 min	85–90..... vakuumpumpen i en mjölkmaskin	
103 dB	7 min	100–120 ljud från djur, vinkelslipmaskin	
106 dB	3 min	125..... smärtgräns	
109 dB	1,5 min	130–135 jetplan	

Ett kombinerat hörselskydd och visir passar för många slag av arbete där man inte behöver skydda sig mot orenheter i luften.

9

Det kan förbättra trivseln om hörselskyddet är utrustat med radio. Radion i hörselskydd har en ljudvolym som inte skadar hörseln.

Utöver CE-märkning och standardnummer har olika tillverkare också egna koder. Färgkodning gör det enkelt att välja rätt skydd. Det här hörselskyddet är lämpligt att använda vid bullernivån 87–98 dB(A).

SKYDDA ÖGON, ANSIKTE OCH HUVUD

Damm, flygande föremål, stänk, kemiska ämnen och strålning kan skada ögonen. Mest ögonolyckor inträffar det vid reparation av maskiner, framställning av ensilage, byggnads- och träarbete samt i skogsarbete. Den kraftiga strålen från en högtryckstvätt kan också lätt orsaka ögonskador. Ögonen skyddas med skalmförsedda skyddsglasögon eller korgglasögon och ansiktet skyddas med visir eller svetsmask.

När man reparerar maskiner, bearbetar metall eller hanterar konserverings- och bekämpningsmedel måste ansiktet skyddas. I skogsarbete och vid svetsning behövs skyddsutrustning som är särskilt avsedd för dessa arbeten. Vid gassvetsning ska skyddsglasögonens täthetsgrad vara 4–7 och vid bågsvetsning 9–13. Skyddet måste vara anpassat till ansiktsformen och får inte begränsa synfältet för mycket.

Ögonskyddens skyddsegenskaper och användningsområde samt uppgifter om skötsel och underhåll framgår av märkningen på glasögonens

linser och bågar. Märkningarna förklaras i bruksanvisningen. Läs bruksanvisningen och prova skyddsglasögonen före köpet.

Huvudskydd är skyddshjälmarna och olika stötskyddsmössor. Industrijälmarna skyddar mot fallande föremål, klämning, värmestrålning och stänk av smält metall. Hjälmerna dämpar ändå stötar bara i begränsad utsträckning. I kalla förhållanden bör en hjälmhuva rymmas under hjälmen. En skogs-huggarhjälm är en industrijälm som försetts med visir, hörselkåpor som täcker öronen och ofta också nackskydd.

Användningsförhållandena inverkar på skyddsegenskaperna. Ålder, mekanisk och kemisk belastning, solsken och kyla försvagar skyddseffekten. Rätt förvaring förlänger livslängden. Man bör kontrollera att huvudskyddet är i skick och se till att den rekommenderade livslängden inte överskrids. Det är därför bra att anteckna ibruktagningsdatum på hjälmens identifieringslapp.

Granska skyddshjälmen

- Sprickor
- Skråmor, målarfärgsfläckar, skavda ställen
- Form- eller färgförändringar
- Remmarnas fästpunkter på hjälmskalet

Gör ett hjälmtest!

Böj skärmen försiktigt cirka 5 mm. Knastrar det, syns det små sprickor vid skärmens bas? Om det blir en formförändring efter testet bör hjälmen kasseras. Använd inte för mycket kraft när du testar den eftersom det är möjligt att ha sönder en oskadad hjälm med bara händerna.

Kom ihåg att skydda ögonen mot stänk när du arbetar med tvättmedel.

En stötkeps skyddar huvudet när du arbetar i trånga utrymmen, till exempel när du reparerar maskiner. Stötkepsen ersätter ändå inte en hjälm. I byggnads- och skogsarbete ska du alltid använda en hjälm som är avsedd för ändamålet.

I verkstadsarbete uppstår gnistor och buller. Ett kombinerat skydd som skyddar både ansiktet och hörseln är lämpligast. Då man svetsar behövs alltid en svetsmask.

HANDSKAR, SKOR OCH ARBETSKLÄDER

Skyddshandskar mot olycksfall och yrkessjukdomar

I lantbruksarbete behövs skyddshandskar av olika slag mot mekanisk belastning, smuts, giftiga eller frätande kemikalier, vassa föremål, värme och kyla samt vid arbete med maskiner. Maskiner och redskap orsakar mycket skador. Krosskador, skavsår, skärsår, brännskador och frätskador är vanliga arbetsolyckor i lantbruksarbetet. Välj handskmodell, material och skyddsegenskaper enligt de krav arbetet ställer.

Det är viktigt att vänja sig vid handskar. Eftersom handskarna kan störa hand- och fingerrörelserna bör man försäkra sig om att de sitter bra innan man köper dem. Handskarna kan kännas klumpiga och svettiga, till exempel kemikalieskyddshandskar måste vara täta och blir därför svettiga. Det känns behagligare att använda handskar om man har tunna bomullshandskar under dem. Läs skyddshandskarnas bruksanvisning noga innan du tar dem i bruk.

Symbolen för handskar som skyddar mot mekaniska risker är en hammare. Skärskyddshandskar har gummiklädd innerhand och fingerdel för

att ge bättre grepp. Textilhandskar som är överdragna med nitrilgummi lämpar sig för samma typer av arbete som handskar av läder och textil men är hållbarare och kan dessutom tvättas. De andas också och skonar händerna. Mot kemikalier och fukt används gummihandskar. Gummi kan vara allergiframkallande och alternativt kan man använda handskar av PVC eller andra plastmaterial. I svetsningsarbete används ofta styva handskar av spaltläder. Handskarna ska täcka handleden för att skydda tillräckligt.

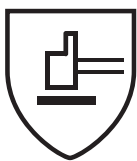
Arbetskor enligt ändamål

Skodon skyddar mot mekaniska risker, fukt och halka samt stöder foten. Hälften av alla olycksfall som berott på att man fallit omkull hade kunnat hindras genom bättre skor. Vrickningar, sträckningar, krosskador och benbrott är typiska skador vid fallolyckor. Klövar och tunga föremål kan också orsaka allvarliga fotskador.

Skyddsskor märkta med symbolen S stämmer överens med standarden EN ISO 20345 och har en tåhätta av metall eller komposit. Skor-

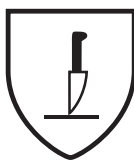
Standarder som hjälper att välja arbetshandskar

EN 388

skydd mot mekaniska risker

EN 1082

skydd mot skär och stick av knivar

EN 374

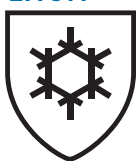
lågt skydd mot kemikalier

EN 374-3

skydd mot kemikalier

EN 511

skydd mot kyla

EN 407

skydd mot hetta

När du arbetar i verkstaden behöver du långskaftade skyddshandskar av tjockt spaltläder.

Använd skyddshandskar och välj dem efter ändamål. Byt ut handskarna tillräckligt ofta. Använd bara sådana handskar som är hela.

Det är viktigt att växtskyddsmedel hanteras med omsorg. Skydda dig mot kemikaliestänk med en skyddsoverall för engångsbruk. Tvätta plasthandskarna med vatten efter varje användning.

CE-märkning, EN-standard, storlek, kategori och den risk som handskarna skyddar mot (t.ex. mekanisk risk samt klassificering för nötningsmotstånd, skärbeständighet, rivhållfasthet och punkteringsmotstånd) ska framgå av skyddshandskarna eller deras emballage.

na skyddar mot föremål på 20 kg som faller från en meters höjd och de tål en presskraft på 1 500 kg. Skyddsskor i kategorin S3 har också ett spiktrampskydd som skyddar mot vassa föremål. Vanliga yrkesskor (EN ISO 20347) är inte lämpliga i lantbruket. I skogsarbete och då man arbetar med motorsåg behövs skyddskängor som har skärskydd på tåhättan och framtill på skaftet. Skärskyddet kan vara ett mångdubbelt nylonfibertyg inuti kängan eller en förstärkt del av kängan. Om skyddsutrustningen är det minsta skadad får den inte användas i skogsarbete.

Vid långvarigt arbete i fuktiga utrymmen är plast- eller gummistövlar lämpliga. Stövlar av polyuretan är upp till 40 % lättare än gummistövlar. De tål dessutom slitage bättre och är i kallt väder behagligare än gummistövlar. Kängor tillverkade av ytbehandlat läder tål vattenstänk och smuts nästan lika bra som gummistövlar. De kan därför vara ett alternativt om de inte utsätts för vatten hela tiden. Det bästa materialet för arbetsskor är i allmänhet läder eftersom det andas och är hållbart.

Skor måste provas för att man ska se om de passar och är bekväma. En känga med snörning stöder vristen och ger bästa möjliga ställning åt foten. Skor för utomhusbruk har annan sula än

skor för inomhusbruk. Ett sulmönster som är öppet i kanterna ger bättre fäste. Sulorna fäster ordentligt först efter att man använt skorna några gånger. När man väljer arbetsskor för ett ställe med smuts, vatten eller skräp på golvet är en sula med bra fäste det viktigaste kriteriet.

Arbetskläder

Att ha arbets- och skyddskläder som är designade för lantbruksarbete är en nyttig investering med tanke på säkerhet och trivsel i arbetet. Det finns olika herr- och dammodeller och de innehåller flera tekniska lösningar som det lönar sig att studera före köpet. Det är trevligare att arbeta i välsittande, trygga och rätt valda arbetskläder.

Knä-, skär- och stänkskydd på arbetskläderna förebygger hälsorisker. För mycket kläder kan vara en säkerhetsrisk, men ett tjockt plagg stör inte om det är avsett att användas i det aktuella arbetet.

Skyddskläder räknas som personlig skyddsutrustning om de har planerats att skydda mot risker. Skyddskläder behövs till exempel i svetsningsarbete, nära trafiken (reflexkläder), vid hantering av bekämpningsmedel och i skogsarbete (skyddsjacka och -byxor för skogsarbetare).

Att klä sig enligt flerskiktprincipen

- Väderförhållandena avgör vilka material man ska välja när man klär sig i flera lager.
- Flera tunna lager är bättre än ett tjockt lager.
- Ju tätare vävt tyget är, desto bättre skyddar det mot vind.
- Som yttersta skikt i torrt och kallt väder passar ett traditionellt, tätfibrigt och vindtätt material bäst.
- Som mellanskikt när det är kallt passar ylle eller bomullsflanell eftersom båda materialen absorberar fukt bra och är varma.
- I kyla passar bomull som underkläder bara om man arbetar utan att bli svettig. Underkläder av syntetiska fibrer släpper igenom fukt och hålls torra.

Att skydda sig är alltid en helhet.
Rengör skyddsutrustningen efter
användningen. Annars kan ämnets
frätande verkan fortsätta så att
skyddseffekten är låg nästa gång.

Produktutvecklingen har tagit fram skyddsskor med nya egenskaper.

Bild 1. Åtsnörningsmekanismen är lätt att använda också med bara en hand.

Bild 2. Dubbmekanismen är integrerad i skobotten och gör det möjligt att snabbt och lätt fälla ut dubbarna eller fälla in dem utan att man behöver ta av sig kängorna.

Bild 3. Den batteridrivna värmaren i kängorna för sträng kyla producerar värme för hela arbetsdagen med en enda laddning.

15

Säkerhets- och hälsofrämjande verksamhet

LPA:s säkerhets- och hälsofrämjande verksamhet stöder lantbruksföretagarnas välbefinnande i arbetet samt främjar hälsosamma och trygga arbetssätt. Målet är att minska olycksfall och yrkessjukdomar.

LPA erbjuder experttjänster i frågor om skydd i lantbruksarbete och arbetshälsa

- information om skydd i arbete och arbetshälsa
- broschyrer och läromedel
- arbetarskyddsstipendier för forskning, rådgivning, information och utbildning på området.

Mer information www.lpa.fi > Arbete och hälsa

LPA:s broschyrer finns att ladda ner på www.lpa.fi och kan också beställas via webbplatsen.

